

Buda Ferenc

Himnusz haza

Füziéknek: Áginak és Lacinak szeretettel

Homok-haza Szíkföld-haza
múltam és jövőm halmaza

édes gyümölcessel éltető
aszú fűvön tengődtető

Köröskörül kinyílt egék
hová legyek mivé legyek

hátral pogány s pogány elől
jobbról Bizánc Bécs balfelől

Utak pora szíkföld sara
kék hajnalok gyöngyharmata

Hold udvarát söpörgető
forgószelet sodorgató
homok-világ Homok-haza

Emlőd öled horpad-dagad
tulajdon kölyked megtagad

selyemtüll fátylat lengető
sajgó csontot melengető
tűzzel-faggal keresztelő

Szúr-vág a szél akár a kés
száraz vihar homokverés

vércsét galambot röptető
hörgőt tüdőt kiköptető

Aszály eső köd zúzmara
te hívsz haza te szívsz haza

Horpad-dagad emlőd öled
Hol van hazám Tekízüled

Két vállamig fölér a gaz
hagynálak itt belémszakadsz

Napod kié? éjed kié?
magzatvető méhed kié?

Akácgyökér kormos falak
szétpergő gyöngy zöld réz-salak

csatok paták törött cserép
veszett csaták pörös cserék

mind fölfalod mind elnyeled
Mi lesz velünk mi lesz veled

Rakosgatok félig vakon
bronztű sisak üres flakon

lókoponya lúd mellcsontja
törött mondat kettőspontja

ami lenn volt itt van felül
mind az egész összevegyül

kő nyílhegyek kengyelvasak
töltényhüvely tejestasak

kondor szakáll mongol redő
türk állkapocs trák fejtető

sváb hetede rác harmada
egybeszakad jász szarmata
birodalom és gyarmata

gót hun görög bolgár kabar
tót kun török alán avar

örmény oláh tatár zsidó
meghódított és hódító

a telepest? az itt honost?
a fegyverest? az ostorost?

itt fortyog a fél kontinens
minden csontunk ambivalens

Válasz nincsen csak állapot
krumplit kapálj tarts állapot

és örvénylik és kavargó
magyarok? vagy nem magyarok?

kerék inog tengely törik
mindig a védtelent ölik

kell rá hitel? van rá hitel?
ki dönti el? mi dönti el?

mindegy: morogsz rísz vagy kacagsz
gürcölj míg csak belészakadsz

szöghaj? sasorr? szálkás bajusz?
ítélj ha mersz dönts hát ha tudsz

fát vágj befűts füvet kaszálj
Köd zúzvara eső aszálj

Bécs balfelől jobbról Bizánc
szánlak, Tiborc – Nagyúr, te szánsz?

Múlt hantja jövő torlasza
Szíkföld-haza Homok-haza

Köröskörül kigyúlt egek
mivé lettem hová legyek

gyertyám leég előbb-utóbb
fiad vagyok? földönfutód?

Mi vagy te föld Homok-hazám
katlan? huta? kohó? kazán?

rád-rádlelek elvesztelek
arcomba új makacs szeled

napod kié? éjed kié?
magzatvesztő méhed kié?

kérdőre von nekemszegül
megvallat könyörtelenül

ki volt előbb ki jött utóbb
melyik konok földönfutód?

s én csak hebegek dadogok
dülőiden elindulok

kié a nyűg? kié a konc?
ki az akit szívedre vonsz?

lesvén ahogy göröngyeid
föliszák Isten könnyeit

1956

Töredékek

Arany ősz, szüret ideje. Must-illat,
darazsak dongnak. Szív, lélek tavasza
az őszben. Fiam, unokám lehetne...
Sortűz. Lánckerekek csörömpölése.
Arany ősz, arany. Must-illat. Talpak
pora, levelek ragyogása. Füst, vér.
Torkolattüzek. „*Ha még egyszer azt
üzeni...*” Kimetszett közepű lobogón
át az égre: „...*hogy rabok tovább...*” –
tízezreken végigmorajlik. Must-illat.
Sortűz. Vérszag. Fiam, unokám lehetne
az a fiatalember... *Lágy őszi táj.*
Tankágyúk erekciója. Must pezsdül,
vasabroncs pattan. Egy vaskapuszárny
dörrenve becsukódik. Tűz, vas. Tűz,
vas. Akár az unokám lehetne,
aki voltam... Légy zizzen, darazsak
dongnak. Sortűz. Vérszag. Télszag.
Zárcsattanás. Kulcsok csikordulása.
Száz évig tartó negyedik évszak. El-
falazva. Befalazva. Szél rohamoz,
kimetszett közepű lobogót szaggat.
Ifjak valánk. Fiatal voltam.

(1998. október)